

Beräkning av nyttoavdrag och ränta vid hävning av köp av husbil (44 § konsumentköplagen).**Beslut 2019-07-09; 2019-01105**

TB begärde att få häva köpet av en husbil.

I sin anmälan till nämnden uppgav TB följande. På våren 2016 köpte han en ny husbil, CI Mizar Karisma, av DH AB för 830 000 kr. Redan från början var det problem med förardörren som glipade. Företaget bytte låsbläcken sommaren 2016. Våren 2018 uppstod samma fel igen. Han kontaktade företaget som försökte åtgärda dörren i september. När han hämtade husbilen kunde han dock konstatera att dörren fortfarande inte stängde ordentligt. Företaget har fått tillfälle att åtgärda dörren tre gånger under två och ett halvt års tid men har inte lyckats avhjälpa felet.

Företaget *DH AB* motsatte sig kravet.

I sitt svar till nämnden uppgav DH AB följande. Företaget har kommit överens med TB om de åtgärder som ska göras på husbilen. Husbilen har varit hos generalagenten för åtgärd. Detta har TB varit tillfreds med eftersom de har vinterförvarat bilen de senaste åren när den inte använts.

Allmänna reklimationsnämnden, i utökad sammansättning, gjorde följande bedömning.Frågan om hävning av köpet

Det framgår av utredningen att husbilen har ett fel på förardörren som omfattas av bilens nybilsgaranti. Företaget anser att det bör få avhjälpa felet. TB kräver att köpet av husbilen ska hävas.

Om köparen kräver en annan påföljd än avhjälpande eller omleverans, har säljaren enligt 27 § konsumentköplagen trots det rätt att på egen bekostnad vidta avhjälpande, om han efter det att reklamation har kommit honom tillhanda utan uppskov erbjuder sig att göra detta samt avhjälpanDET kan ske *inom skälig tid* därefter och utan kostnad eller väsentlig olägenhet för köparen. Det framgår av förarbetena till bestämmelsen att en köpare normalt inte ska behöva tåla att säljaren gör upprepade försök att avhjälpa ett och samma fel. Om felet inte blir avhjälpt efter två avhjälpningsförsök, bör köparen inte behöva godta fler avhjälpningsförsök (se prop. 1989/90:89 s. 122).

Nämnden konstaterar att TB reklamerat felet på förardörren redan sommaren 2016. Trots att företaget haft minst två försök att avhjälpa felet kvarstår det. Nämnden finner att felet inte avhjälpts *inom skälig tid*. Företaget har därför inte längre kvar sin rätt att avhjälpa felet.

Om avhjälpanDE inte sker inom skälig tid efter reklamationen, får köparen enligt 28 och 29 §§ konsumentköplagen häva köpet, förutsatt att felet är av väsentlig betydelse för köparen. Att

stängningen av förardörren på TB:s husbil inte fungerar på avsett sätt får anses vara ett fel av väsentlig betydelse för honom. Han har därför rätt att häva köpet.

Verkningar av hävningen

När ett köp hävs ska köparen enligt 43 § konsumentköplagen lämna tillbaka varan och säljaren betala tillbaka vad köparen betalat för varan (köpesumman). Företaget ska alltså betala tillbaka köpesumman till TB mot att han lämnar tillbaka husbilen. Bilen ska återlämnas i väsentligen oförändrat skick. Företaget ska svara för kostnaderna att ta tillbaka bilen.

Enligt 44 § andra stycket konsumentköplagen ska säljaren betala ränta till köparen på köpesumman. Räntan ska bestämmas enligt 2 § andra stycket och 5 § räntelagen och betalas för tiden från den dag då köparen betalade köpesumman till och med den dag då köpesumman återbetalas. Räntan ska beräknas för år efter en räntefot som motsvarar den vid varje tid gällande referensränta, vilken bestäms av Riksbanken, ökad med två procentenheter. Det innebär att företaget ska betala tillbaka köpesumman plus ränta beräknad på angivet sätt.

Om köparen trots felet haft nytta av varan, ska köparen enligt 44 § första stycket konsumentköplagen betala skälig ersättning till säljaren för nyttan. Det framgår av förarbetena till lagen att ersättning för nytta bör komma i fråga endast i de fall då köparen annars skulle få en fördel av varan på säljarens bekostnad. Vidare anges att hänsyn ska tas till de besvär och kostnader som säljarens kontraktsbrott har medfört för köparen. Enligt förarbetena torde prövningen i många fall leda till att det inte finns något utrymme för att tillerkänna säljaren någon ersättning för nytta. För att det ska framstå som skäligt att köparen alls utger ersättning för nytta bör det enligt förarbetena krävas att nyttan har varit betydande, ”såsom när köparen har använt en köpt bil eller båt i rätt stor omfattning” (se prop. 1989/90:89 s. 160).

TB har kunnat använda husbilen under tre säsonger och bilen har körts 1 674 mil efter köpet. Nämnden finner att användningen av bilen får anses vara så pass betydande att det med hänsyn till detta och övriga omständigheter är skäligt att företaget får ersättning för nyttan.

Vid återbetalningen av köpesumman ska därför företaget få göra ett avdrag för den nytta som TB haft av husbilen. Frågan är då hur detta nyttoavdrag ska beräknas.

Nyttoavdragets storlek

Vid bedömning hur nyttoavdraget ska beräknas anser nämnden att det finns anledning att beakta två olika faktorer: husbilen som forskaffningsmedel och för boendeändamål.

Det är klarlagt att TB kört 1 674 mil med husbilen efter köpet. Nämnden har i ett tidigare vägledande avgörande (2017-00552) ansett att 12 kr per körd mil normalt kan vara ett riktmärke för skälig ersättning för nytta vid hävning av köp av personbil. Det kan dock i det enskilda fallet finnas anledning att avvika från riktmärket. Hänsyn ska bl.a. tas till bilens pris, om den är ny eller begagnad, om den är av standardkaraktär eller inte och i vilken utsträckning den trots felet varit tillgänglig för köparen samt omständigheterna i övrigt. När det gäller en husbils egenskap av forskaffningsmedel anser nämnden att det nu redovisade sättet att beräkna nyttan kan användas på motsvarande sätt. I det sammanhanget bör dock vad

gäller bilens pris beaktas att en stor del av priset avser bilens boendedel och att den delen av priset därför inte bör beaktas vid bedömningen av nyttan av bilen som forskaffningsmedel. Nämnden finner att nyttan per körd mil i TB:s fall kan bestämmas till 12 kr. Det innebär att nyttan av att han använt bilen som forskaffningsmedel bör bestämmas till 20 088 kr (1 674 mil á 12 kr/mil).

Lika lite som det går att mäta köparens faktiska nytta av en bil som transportmedel går det att mäta nyttan av en husbil för boendeändamål. I båda fallen måste bedömningen utgå från en schablon. När det gäller nyttan för boendeändamål bör följande resonemang enligt nämnden tjäna som riktmärke.

Utgångspunkten är en husbil som är hel- eller halvintegrerad eller s.k. cross-overmodell med fullgod isolering i väggar, golv och tak samt med ett uppvärmningssystem. TB:s husbil tillhör detta segment.

Vid boende i en husbil kan de boende få tillgång till elektricitet, vatten, toaletter m.m. genom att ta in på en campingplats eller i vissa fall s.k. ställplats. För detta får husbilsägaren betala en avgift. Ett boende som i standardhänseende ligger något lite över ett boende i husbil är boende på vandrarhem. Där får den boende normalt tillgång till ett rum, gemensamt kök, obegränsat med vatten, toaletter och duschar (normalt delade med andra boende). Såväl det pris som tas ut av husbilsägare för plats på campingplats eller ställplats som det pris som tas ut av boende på vandrarhem varierar. Genomsnittligt pris för ett rum (utan sänglinne och handdukar) på ett vandrarhem överstiger normalt det genomsnittliga priset för en plats på en campingplats eller ställplats. Skillnaden i pris mellan dessa boendeformer kan enligt nämnden ses som husbilsägarens nytta av husbilens boendefunktion. Det ankommer på parterna – i första hand säljaren – att redovisa underlag och omständigheter som nämnden kan lägga till grund för sin bedömning av vad som är en normal prisskillnad. I avsaknad av sådan utredning finner nämnden att nyttan för boende i husbil som ett riktmärke skäligen kan bestämmas till 200 kr per dygn. Det föreligger inga omständigheter i detta fall som motiverar ett avsteg från detta riktmärke. Nämnden finner därför att TB:s boendenytta bör bestämmas till 200 kr per dygn.

Det återstår då att bedöma i vilken utsträckning som TB har kunnat ha nytta av boende i husbilen. Det framgår inte av utredningen i vilken omfattning han faktiskt utnyttjat husbilen mer än att den varit vinterförvarad. Nämnden får därför göra en schablonberäkning med utgångspunkt att husbilen använts under huvuddelen av normal semesterperiod samt några helger under vår och försommar samt eftersommar och höst. En rimlig skattning är enligt nämnden 40 dygn per säsong. Det har inte lagts fram någon bevisning, inte heller redovisats några särskilda omständigheter, som ger anledning att avvika från angivet riktmärke. Mot denna bakgrund finner nämnden att TB:s beräknade nytta för boende skäligen kan bestämmas till 8 000 kr per säsong eller 24 000 för den aktuella perioden 2016–2018.

Sammanfattningsvis ska TB:s nytta av husbilen bestämmas till 44 088 kr (20 088 kr plus 24 000 kr). Detta belopp har företaget rätt att dra av från köpesumman vid återbetalningen, vilket innebär att 785 912 kr av köpesumman ska betalas tillbaka.